לק"י, בסייעתא דשמיא

א' שבט תשפ"א
14/01/2021
פא075תשפא

היערכות לפסח תשפ"א!

לכבוד
הרב המקומי
הממונה על המועצה הדתית
מנהל מחלקת הכשרות
מפקחי הכשרות ומשגיחי הכשרות
<u>די בכל אתר ואתר</u>

שלום וברכה,

נוהל היערכות רשתות שיווק לקראת לפסח תשפ"א

עם התקרב חג הפסח, יש להיערך **מבעוד מועד** לכל ענייני הכשרות בסניפי רשתות השיווק והמרכולים, הכוללים: קבלת תוצרת ומוצרים כשרים לפסח, הכשרת כלים לפסח, מכירת החמץ קודם פסח, מכירת מוצרים לפני פסח, הנחיות לגבי מוצרים שהם בחזקת חמץ או שהם ללא כשרות לפסח, **חסימה למכירה של ברקוד מוצרי חמץ**, הפעלה כראוי של מחלקות מכירת מזון בתפזורת ועוד.
מובאים בפניכם ההוראות ונהלי הכשרות לפסח תשפ"א, כפי שסוכמו, **וזאת על מנת להיערך בזמן**, ובכך להביא לידי מצב שהסניפים יהיו ערוכים למכירת תוצרת כשרה לפסח - כדין ובזמן. **מכיוון שהשנה חל ליל הסדר במוצאי שבת**, הותאמו תאריכי ההיערכות לפסח, וכן נוספה התייחסות מתאימה

1. קבלת מוצרים כשרים לפסח

1.1. כל המוצרים חייבים להיות כשרים לפסח באישור רבנות מוסמכת בארץ או באישור הרה"ר לישראל.

2.1. יש לוודא שעל גבי כל אריזת מזון (כולל תוספי תזונה) יהיה מודפס "כשר לפסח". אם הכיתוב מודפס על גבי מדבקה, יש לוודא שעל גבי המדבקה מצוינים הפרטים הבאים: שם המפעל, שם המוצר, כשר לפסח תשפ"א ושם הרבנות נותנת הכשרות.

2. מכירת מוצרים בתקופה שלפני פסח

2.1. החל מיום ראשון, תאריך א' ניסן תשפ"א (14/03/21), רצוי לא להציב על גבי אותם מדפים מוצרים כשרים לפסח לצד מוצרים זהים/דומים ללא ציון כשר לפסח (למניעת טעויות של לקוחות).

2.2. אין להציב שלטים "**המוצרים כשרים לפסח**", אלא אם כן **כל** המוצרים שבעמודת המדפים הנם כשרים לפסח (ולא יהיו בעמודה מדפים עם מוצרים שאינם כשרים לפסח ומדפים עם מוצרים כשרים לפסח). הצבת השלטים - תיעשה רק לאחר אישור המשגיח, שהמוצרים שבעמודת המדפים אכן כשרים לפסח.

2.3. בעמודות של מדפי מוצרי מכולת כשרים לפסח מומלץ להוסיף שילוט: "**לקוח/ה יקר/ה יש לוודא שהמוצר כשר לפסח**".

2.4. החל מיום ראשון, תאריך א' ניסן תשפ"א (14/03/21), אין למכור מצות חמץ או קמח מצה חמץ.

2.5. את המחלקות הפעילות - קצביה, מעדניית גבינות, מעדניית נקניק, דגים טריים, מכירת תפזורת (תבלינים, חמוצים, פיצוחים, קטניות, שוקולדים, ממתקים, סוכריות בודדות עטופות וכדומה), מומלץ להכשיר עד תאריך א' ניסן תשפ"א (14/03/21), ובתיאום עם הרבנות המקומית. מוצרי מעדניה שאינם כשרים לפסח, שנארזו לפני תאריך זה, ניתן למוכרם כשהם ארוזים מחוץ לתחום המעדניה הכשרה לפסח, ובמיקום המתואם עם הרבנות המקומית.

2.6. לפני הכשרת מחלקת מוצרי תפזורת, יש לפנות ולהוציא מהמחלקה את מוצרי החמץ או מוצרים שאין להם כשרות לפסח, ולאחסנם במחסן עד לאחר הפסח.

2.7. לאחר הכשרת מחלקת התפזורת, אין לאפשר מכירה של עוגות או עוגיות כשרות לפסח בתפזורת, אלא רק באריזות המקוריות.

2.8. לאחר הכשרת מחלקת התפזורת לפסח, אין למכור בתפזורת תבלינים וקטניות שקטנות מגודל גרגר אורז, אלא רק באריזות סגורות. ניתן לאשר מכירה של תבלינים שלא באריזות סגורות מאחורי ויטרינות אטומות, החוצצות בין המוכר וקערות התבלינים ובין הלקוחות, באופן אשר לא מאפשר ללקוחות גישה כלשהיא לתבלינים, ורק המוכר בעמדה אורז את התבלינים ומגישם ללקוחות. במרכולים, שאין בהם מכירת חמץ באריזות פתוחות (כגון מאפיה ומחלקת לחמים) ניתן למכור תבלינים בתפזורת ללא הגבלה.

2.9. פיצוחים, קטניות גדולות, חמוצים וממתקים, ניתן למכור בתפזורת בכפוף להצבת שלטים בולטים: "כשר לפסח. נא לא לגעת בידיים. יש לברור לפני השימוש", "כשר לפסח. אין להיכנס עם חמץ".

2.10. לאחר הכשרת המחלקה לפסח, אין לאפשר מכירה של מוצרים סגורים שאינם כשרים לפסח על גבי שולחנות מכירה של תוצרת תפזורת כשרה לפסח או בצמידות אליהם, על מנת למנוע חשש הטעייה ללקוחות.

3. הוראות בעניין מוצרי חמץ - לפני ובמהלך הפסח

3.1. יש לאחסן מוצרי חמץ, שנמצאים במחסן המרכול, באופן מרוכז במחסן נפרד למוצרי חמץ, שיינעל ויהיה בשליטת המשגיח. באחריות מנהל הסניף שהמחסן לא ייפתח כל ימי הפסח. כאשר אין מחסן נפרד למוצרי חמץ - יש לכסות את מוצרי החמץ שבמחסן, עם שילוט "חמץ, לא למכירה".

3.2. יש לרכז מוצרי חמץ או מוצרים שאינם מסומנים ככשרים לפסח, אשר **מונחים על המדפים שבמרכול**, בעמודות מדפים נפרדות. יש לכסות את המדפים **בניילון אטום וצמוד (לכל אורכו) באופן שאינו נקרע בקלות**, ויש להקפיד לכסות גם את **פינות עמודות מדפי מוצרי החמץ** בכיסוי קשיח, על מנת לא לאפשר גישה מהצד. יש להקפיד לכסות היטב גם את המוצרים שממוקמים במדף העליון של עמודת המדפים. מומלץ להשתמש בסרטי הדבקה מסומנים, אשר ישמשו מעין פלומבה לשלימות הכיסויים. יש לוודא במשך החג שהכיסויים נשארים בשלימותם ולבצע תיקונים ככל שיידרש.

3.3. על גבי הכיסוי יש לתלות שילוט גדול ובולט מכל הצדדים: **"חמץ, לא למכירה"**. אין לאפשר מצב שבו חלק מהמדפים בעמודת מוצרי מכולת יהיו כשרים לפסח ונגישים לציבור וחלק מהמדפים יכילו מוצרי חמץ מכוסים, אלא יש לקבוע אם כל עמודת המדפים תהיה חמץ ומכוסה או שכל עמודת המדפים תהיה כשרה לפסח ונגישה לציבור. כמו כן, אין להשאיר "חלונות" בכיסוי.

3.4. מקרר/מקפיא מכירה, הממוקם בתוך חלל המרכול, יהיה מכוסה כאמור לעיל, בתוספת שילוט: "חמץ, לא למכירה".

3.5. את הכיסוי והשילוט יש להתחיל מבעוד מועד, **על מנת שיסתיים לא יאוחר מיום חמישי, תאריך י"ב ניסן תשפ"א (25/03/21), בשעה 21:00** (הרבנות המקומית רשאית לאשר לאחר את השעה, בכפוף ליכולת הקצאת משאבים וכוח אדם לביצוע).

3.6. לאור מקרים שאירעו בשנים עברו, שנפתחו חלק מהכיסויים, ומוצרים שאינם כשרים לפסח הוצאו מבעד לכיסויים והיו נגישים ללקוחות, הרינו באים לחזק את אופן כיסוי מוצרי החמץ ומוצרים שאינם כשרים לפסח. לכן, בנוסף לאמור לעיל, בסעיפים 3.2-3.3, הרבנות המקומית רשאית לדרוש הסדרה של מינון מסוים של "רחובות" נפרדים של מוצרי חמץ, באופן שניתן לחוסמם למעבר לקוחות, ובלבד שהדרישה תהיה אחידה ושוויונית כלפי כלל המרכולים אשר נמצאים תחת השגחתה ואשר יש להם מאפיינים דומים. יישום של "רחובות" נפרדים למדפי חמץ יקל הן על הלקוחות והן על העובדים. "רחוב" של מוצרי חמץ הוא מסדרון, המכיל עמודות מדפי מוצרי חמץ או מוצרים שאינם כשרים לפסח, אשר

הגישה אליו נחסמה משני צדדיו.

3.7. מנהל הסניף יקבע עובד בכל משמרת שיהיה אחראי בפועל שהפרדת המוצרים והסימון יישמרו בקפידה **כולל תיקון הכיסויים במידה וייקרעו.** מחלקת האפייה והקונדיטוריה לא תפעל לאחר יום חמישי, תאריך י"ב ניסן (25/03/21), בשעה 21:00. שבוע לפני כניסת החג יש להציב שלטים במאפית שהמחלקה תיסגר בתאריך י"ב ניסן בשעה 21:00.

3.8. הנהלת מרכול, המבקשת להכשיר את מחלקת האפייה לפסח תשלח בקשה לרבנות המקומית המוסמכת זמן ניכר לפני פסח (לפחות חודשיים לפני פסח), באופן שיאפשר היערכות מתאימה.

3.9. **החל מרגע פתיחת המרכול, ביום שישי, תאריך י"ג ניסן תשפ"א (26/03/21), מספרי בר-קוד של מוצרי חמץ יהיו חסומים, הן בקופות הרושמות, הן באתרי המכירה האינטרנטיים, והן בכל אמצעי מכירה אלקטרוני, כך שלא יהיה ניתן למכור מוצרים אלו . ללא חסימת ברקוד אין לתת תעודת הכשר .**

3.10. מכירת לחם והחזרתו לספקים, תהיה עד תאריך י"ב ניסן (25/03/21) בשעה 21:00.על אף האמור, מכיוון שערב פסח חל השנה ביום שבת, תתאפשר ביום שישי (תאריך י"ג ניסן תשפ"א, 26/03/21) מכירה של מוצרי לחם (בלבד), **הסגורים באריזה אטומה והרמטית בלבד**, עד השעה 12:00, במתחם נפרד ומובדל משאר מחלקות המרכול וממדפי המכירה, אשר מיקומו יתואם עם הרבנות המקומית. בסיום המכירה של מוצרי הלחם הסגורים, כאמור לעיל, באחריות הנהלת המרכול לוודא ניקיון מוחלט מכל שאריות של חמץ או אריזות חמץ, ככל שנותרו. ככל שנותרו מוצרי לחם או שאריות של מוצרי לחם יש לבערם בטרם סגירת המרכול ביום שישי.

3.11. אין למכור בפסח מוצרי מזון שלא מצוין עליהם במפורש שהם כשרים לפסח בהשגחת רבנות מוסמכת.

3.12. **מוצרי מזון לתינוקות** -אין לאשר מכירת מזון לתינוקות המכילים חמץ גמור, ובכללם אבקות, דגנים, מחיות ודברי מאפה. תינוקות או זקנים הצורכים תרופות או תוספי מזון ייחודיים שאין להם תחליף, יש להפנותם **לפני הפסח** להיוועץ עם הרב המקומי על מנת שיערכו בהתאם.

3.13. מזון לחיות מחמד, יש להקפיד שלא יכיל חמץ, ויוצע למכירה רק על פי אישור הרבנות המקומית.

3.14. החל מיום חמישי, תאריך י"ב ניסן (25/03/21), בשעה 21:00 ועד סוף החג, אין לאפשר החזרת תוצרת, כולל בקבוקים ריקים.

3.15. החל מזמן הכשרת הסניף, אין לאפשר הכנסת מוצרי מזון לסניף ע"י העובדים.

3.16. אין לאשר ביצוע טעימות בפסח.

3.17. אין לאפשר מגע כלשהוא עם בצקי חמץ, המאוחסנים במקפיאים או עם כל מוצר חמץ אחר - לצורך הפשרה או לכל צורך שהוא, במיוחד בערב שביעי של פסח (וכן בשביעי של פסח שחל השנה ביום שבת). חריגה שכזו תהווה עילה להסרת כשרות.

4. מכירת חמץ

4.1. מכירת חמץ לכלל הרשת תתבצע לפני חג הפסח ע"י נציגי בעלי הרשת באמצעות רבנות מוסמכת, וזאת לאחר קבלת ייפוי כוח מהנהלת הרשת. יש לדאוג **שלכל סניף** יונפק אישור בנפרד, וזאת ע"י הרבנות המקומית המוסמכת (יש לוודא שגם זכיינים הפועלים בתחומי הסניף, מוכרים את החמץ באמצעות הרבנות המוסמכת).

4.2. לאחר חג הפסח, אין לאשר קליטה של מוצרי מזון ממשווקים, יצרנים ויבואנים שאין ברשותם אישור מכירת חמץ מטעם הרבנות המוסמכת.

5. פיקוח והנחיות לעובדים

5.1. מנהל הסניף, בתיאום נציג הרבנות המקומית, יכנס את העובדים, וידריך אותם על ביצוע ההוראות וההנחיות בנוגע לפסח.

5.2. נוהל זה יחול על כל הספקים, הזכיינים ונותני השירותים בסניף.

5.3. **יש להנחות** את צוות העובדים שאין להעביר בקופות מוצרים שאינם כשרים לפסח.

5.4. במוצאי החג והשבת (מוצאי שבת, תאריך ליל כ"ב ניסן תשפ"א, 03/04/21) - יש להקפיד שכניסת עובדים לסניף תתאפשר רק לאחר חלוף חצי שעה מזמן יציאת החג (שביעי של פסח) והשבת.

6. הכנות להכשרת המרכול

6.1. כל ההכנות וההכשרות לפסח ייעשו בתיאום מלא עם המשגיח והרבנות המקומית.

6.2. לפני ההכשרה יש לבצע **ניקוי יסודי** באמצעות חומרי ניקיון של כל הכלים המיועדים להכשרה.

6.3. אין להגעיל כלים שלא עברו עליהם 24 שעות ללא שימוש. לחילופין, ניתן לפגום את המים ולהגעיל בהם ללא המתנה.

6.4. הציוד להכשרה יכלול: בלוני גז, מבערי גז, דוד מים להכשרה עם מכסה, דוד מים קרים, חצובה מתכתית, מבער נייד, מלקחיים מברזל, סלי רשתות הכשרה, קומקום חשמלי, כפפות חסינות חום, סינר מוגן חום, מגפיים, מטפה כיבוי אש וערכת עזרה ראשונה.

6.5. יש למנות אחראי בטיחות שיהיה בקי בנהלי הבטיחות וידע כיצד לתפעל את ציוד כיבוי האש. לפני ההכשרה יבצע אחראי הבטיחות תדריך לחברי צוות ההכשרה.

6.6. מנהלי הסניפים יוודאו שחומרי הניקוי, ציוד ההכשרה וציוד הבטיחות יהיו מוכנים בזמן בתיאום עם הרבנות.

6.7. הרבנות המקומית תבצע הדרכות הלכתיות ומקצועיות לצוותי ההכשרה מבעוד מועד.

6.8. כל צוות הכשרה ילווה בזמן ההכשרה באדם שבקי בדיני ובאופני ההכשרה לפסח.

6.9. יש לפעול על פי הנחיות ההכשרה המופיעות ב"**קונטרס הכשרת בתי אוכל ומרכולים לפסח**" המעודכן.

6.10. יש לאחסן ציוד וכלים, שאינם מוכשרים לפסח, במתחם אחסון מובדל ומוצנע, הניתן לנעילה ולבקרה, באופן שרק למשגיח הכשרות תהיה יכולת גישה ופתיחה של אמצעי האחסון. יש לשלט: "חמץ".ציוד גדול, כגון תנורים, שלא מוכשרים לפסח, ואשר נמצאים בתחומי הסניף ולא ניתן לפנותם מפאת גודלם - יש לעטוף אותם בניילון חזק ואטום ולחתום את העטיפה בסימון (הסימון ישמש כפלומבה) של משגיח הכשרות, באופן שאם יפתחו את העטיפה - הסימון ייקרע. יש לשלט: "חמץ. לא לשימוש".

במהלך ההכנות וההכשרות וכן במהלך ימי הפסח יערכו ביקורות ע"י מחלקות הכשרות של הרבנות המקומית וכן ע"י עובדי אגף הכשרות הארצי ברבנות הראשית לישראל על מנת לוודא את ביצוע ההוראות.
אנו סמוכים ובטוחים, בסייעתא דשמיא, כי ע"י שיתוף פעולה המלווה בתכנון וביצוע נכונים, לא תצא תקלה מתחת ידי כל העוסקים במלאכת קודש זו.

מצורפת טבלת עזר, המכילה את עיקרי פרטי ההיערכות, לפי התאריכים המתאימים, כדי להקל על הבנת תהליך ההיערכות לפסח.

בהזדמנות זו אנו מברכים אתכם בתוך כלל עם ישראל בברכת פסח כשר ושמח

הרב יעקב סבג
ראש אגף הכשרות הארצי

הרב אדיריה פנחס
מנהל מחלקת מסעדות ורשתות שיווק

העתקים: הרה"ג **יצחק יוסף** שליט"א, הראשל"צ והרב הראשי לישראל | הרה"ג **דוד לאו** שליט"א, הרב הראשי לישראל מר **עודד פלוס**, מנכ"ל הרה"ר לישראל | עו"ד **הראל גולדברג**, היועץ המשפטי ברה"ר | הרב **יצחק אלחרר**, ראש לשכת הראשון לציון **רפאל יוחאי**, סגן ראש אגף הכשרות הארצי ומנהל תחום אכיפה | הרב **אבי קוזמן**, מרכז בכיר | עו"ד **יעקב אלתר**, ראש תחום מחלקת דוברות, פרסום והסברה | **רבני ומנהלי המחלקות** באגף הכשרות הארצי

על מנת להקל על הבנת תהליך ההיערכות לפסח תשפ"א של רשתות השיווק, הרינו להביא סיכום קצר באמצעות טבלה, המכילה את עיקרי פרטי ההיערכות, הממוינים בהתאם לתאריכים המתאימים

יש להדגיש שזוהי טבלת עזר בלבד, ובכל מקרה של אי בהירות - יש לפעול על פי נהלי הכשרות, שפורטו לעיל.

טבלה עזר מסכמת
היערכות רשתות השיווק לקראת פסח תשפ"א

יש לבצע עד תחילת יום ראשון, תאריך א' ניסן תשפ"א (14.03.21)	**יש לבצע עד יום חמישי, תאריך י"ב ניסן תשפ"א (25.03.21) לא יאוחר מהשעה 21:00**	**יש לבצע (לפחות) החל מתחילת יום שישי, תאריך י"ג ניסן תשפ"א (26.03.21)**	**יש לבצע באופן מתמיד עד לאחר תום חג הפסח ויציאת השבת**
מומלץ לסיים הכשרה של המחלקות הפעילות שבמרכול: קצביה, מעדניות, דגים טריים, מכירת תפזורת (תבלינים, חמוצים, פיצוחים, קטניות, ממתקים)	**יש לסיים** את תהליך כיסוי מדפי מוצרי החמץ (או ללא כשרות לפסח) באמצעות **כיסוי אטום וצמוד (לכל אורכו) שאינו נקרע בקלות**. יש להקפיד לכסות גם את **הפינות** של העמודות באמצעות כיסוי קשיח.	**יש לבצע חסימה בקופות ובאתרי המכירה באינטרנט של ברקוד מוצרי חמץ**. יש להנחות את צוות העובדים לא לאפשר מכירה של מוצרים שאינם כשרים לפסח.	יש לוודא את כשרותם לפסח של המוצרים שנקלטים בסניף. אין לאפשר החזרה של מוצרים, כולל בקבוקים ריקים. אין לבצע טעימות בסניף
לסיים מכירה של מצות חמץ ושל קמח מצה חמץ.	הקצאת **מינון של "רחובות" נפרדים** למוצרי חמץ, באופן שניתן לחוסמם למעבר לקוחות, בהתאם לדרישה שוויונית מטעם הרבנות המקומית. חל איסור להכניס לסניף מוצרים על ידי העובדים.	חל איסור להכניס לסניף מוצרים על ידי העובדים.	יש לוודא שהכיסויים של מדפי מוצרי החמץ נשארים בשלימותם, כולל השילוטים: "חמץ - לא למכירה".
לסיים מכירה של תבלינים בתפזורת. נא לעיין בסעיפי הנוהל המפורט (2.8 - 10.2)	לסגור את מחלקת האפייה (אלא אם כן מחלקת הכשרות של הרבנות המקומית הכשירה אותה לפסח).	ככול שהתאפשרה, במתחם נפרד ומובדל, מכירה של מוצרי לחם, **הסגורים באריזה אטומה והרמטית בלבד**, עד השעה 21:00, יש לוודא ניקיון וביעור של שאריות חמץ.	אין לאפשר גישה למקררים או למקפיאים המכילים חמץ, שנמכר לנוכרי.
לסיים מכירה של עוגות ועוגיות כשרות לפסח בתפזורת. יש לעיין בסעיפי הנוהל המפורט.	לסיים מכירה של לחם ושל מוצרים שאינם כשרים לפסח (יש לעיין בנוהל המפורט).	יש לוודא מבעוד מועד שהסניף ביצע מכירת חמץ.	יש לאפשר כניסה לסניף **רק לאחר חלוף חצי שעה משעת יציאת החג (שביעי של פסח) והשבת.**
החל מתאריך א' ניסן תשפ"א (14.03.21) יש לייחד עמודות מדפים נפרדות למוצרי מכולת, אשר שילטו לגביהם שהם כשרים לפסח.	לסיים החזרה של מוצרים שאינם כשרים לפסח לספקים. לסיים קליטה של בקבוקים ריקים.	יש לאשר קליטה רק של מוצרים המסומנים ככשרים לפסח כדבעי, ואשר יש עבורם תעודת הכשר לפסח מטעם הרבנות/הרה"ר.	יש לאפשר היערכות למכירת מוצרי חמץ בתום חג הפסח **רק לאחר חצי שעה משעת יציאת החג (שביעי של פסח) והשבת.**
רצוי לא להציב על גבי אותם מדפים, מוצרים כשרים לפסח לצד מוצרים זהים/דומים ללא ציון כשר לפסח (למניעת טעויות של לקוחות).		יש לסגור של שערי הסניף ללקוחות חדשים לפחות שעתיים לפני כניסת השבת, באופן שהסניף ייסגר לחלוטין לא יאוחר משעה לפני כניסת השבת.	לאחר חג הפסח, יש לאשר קליטה של מוצרי מזון **רק ממשווקים, יצרנים ויבואנים, אשר יש ברשותם אישור מכירת חמץ מטעם הרבנות המוסמכת.**

בהזדמנות זו אנו מברכים אתכם בתוך כלל עם ישראל בברכת פסח כשר ושמח

הרב יעקב סבג
ראש אגף הכשרות הארצי

הרב אדיריה פנחס
מנהל מחלקת מסעדות ורשתות שיווק

העתקים: הרה"ג **יצחק יוסף** שליט"א, הראשל"צ והרב הראשי לישראל | הרה"ג **דוד לאו** שליט"א, הרב הראשי לישראל | מר **עודד פלוס**, מנכ"ל הרה"ר לישראל | עו"ד **הראל גולדברג**, היועץ המשפטי ברה"ר | הרב **יצחק אלחרר**, ראש לשכת הראשון לציון **רפאל יוחאי**, סגן ראש אגף הכשרות הארצי ומנהל תחום אכיפה | הרב **אבי קוזמן**, מרכז בכיר | עו"ד **יעקב אלתר**, ראש תחום מחלקת דוברות, פרסום והסברה | **רבני ומנהלי המחלקות** באגף הכשרות הארצי